

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.
m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. február 5.

bb.1. felkészülés a szakmunkásképzés tanácsi hatáskörbe vételére

1/pr/gk/zs/a/-cz

1973. február 5.

a szakmunkásképzés tanácsi hatáskörbe vétele nagy felelősséget ró a budapesti közoktatás irányítására - ez a felismerés készítette a főváros illetékeit arra, hogy már most hozzászólnak a jövő esztendőben esedékes oktatásszerkezeti változtatás előkészítéséhez.

a művelődésügyi főosztály - a munkaügyi minisztériummal együttműködve - szociológiai és pedagógiai vizsgálatokba kezdett, hogy a szakmunkásképzés néhány alapvető problémáját feltárva kialakítsák a hatékonyabb nevelőmunka megszervezésének lehetőségeit, megtalálják azokat a módszereket, amelyek kiindulópontul szolgálhatnak a korszerűbb nevelési rendszerek bevezetésére. a munkaügyi főosztály még ebben az esztendőben hozzalát az ötödik ötéves terv fővárosi szakmunkaerő igényének elemzéséhez, a várható helyzet meghatározása alapja lehet a szakmunkásképző intézményhálózat szakmai strukturája továbbfejlesztésének. egy másik fontos vizsgálat célja: felmérni a szakmunkásképző intézetekben oktatott közismereti tárgyak tanításának helyzetét, s ennek nyomán olyan javaslatok kidolgozása, amelyekkel hatékonyabbá tehető az oktatás, nevelés.

a tanácsi szakközépiskolák már kialakult hálózatát egységes egészzé szervezik a szaktárcáktól átvett szakközépiskolákkal és szakmunkásképző intézetekkel. az átvétel megszervezésekor különös gondot fordítanak arra, hogy a „jövővény”, intézetek már meglévő ipari kapcsolatai érintetlenek maradjanak, sőt továbbfejlődjenek. a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága megbízta a művelődésügyi főosztályt, hogy készítsen tervet az egységes fővárosi középfoku szakoktatási hálózat kialakítására, nagyobb ágazati szakoktatási egységek létrehozására, az intézmények gazdaságos és szakképzési szempontból is hatékonyabb működésének megoldására. a művelődésügyi főosztálynak kell kidolgoznia a középfoku szakoktatás egészére alkalmazható egységes pedagógiai koncepciót, s részt kell venniük a szakközépiskolák képzési céljának tisztázása után sorra kerülő tantervi munkálatokban is. a fővárosi tanács úgy tervezi, hogy egységes elvek alapján szabályozzák majd a szakoktatási intézmények termelő tevékenységét, a pedagógiai és gazdasági érdekek kiegyensúlyozott érvényesítésére törekcsenek, s átveszik a már nagy oktatási tapasztalatokkal rendelkező intézmények hagyományait./mti/

- 1 -

ka

bb.2. szolidaritási gyűlések a budapesti Üzemekben - szélesedik a vért vietnamnak akció

1/gy/gg/zs/a/-cz

1973. február 5.

a budapesti vállalatok, üzemek, intézmények kollektívái ezekben a napokban csoportos beszélgetések, gyűlések sorozatán vitatják meg a vietnami helyzet alakulását, fejezik ki a vietnami nép iránti szolidaritásukat, s azt a követelésüket, hogy maradéktalanul érvényt kell szerezni a békemegállapodásnak.

a budapesti lakásépítő vállalat több mint 5.000 dolgozója a következő napokban röpgyűléseken, brigád-és műhelyértekezleteken vet számot azzal, milyen módon segítheti a sokat szenvedett vietnam népet a helyreállítás, a békés építés korszakában. február 21-én a vállalat nyolcvan budapesti munkahelyéről érkeznek a központba munkások, akik ezen a napon vért adnak a harcok sebesültjeinek gyógyításához.

a közeli napokban gyűléseken, ünnepségeken köszöntik vietnam népet több angyalföldi vállalatnál is. február 8-án például a magyar hajó-és darugyár angyalföldi gyáregységében több mint 2000 dolgozó emlékezik meg a vietnami békeszerződés megkötésének jelentőségéről. a szolidaritási mozgalom jegyében véradásra hívják a dolgozókat a sebesültek gyógyításáért.

február 6-án reggel a láng gépgyár turbina szereldejében tartanak ünnepi gyűlést, amelyen többek között bejelentik, hogy a dolgozók bekapcsolódnak a „vért vietnamnak”, elnevezésű akcióba. a medicor művek dolgozói szintén nagygyűlésen fejezik ki szolidaritásukat vietnam népe iránt. /mti/

bb.3. diszkut a főtéren - jubileumi várfesztiválra készülnek siklóson

vid/ká/a/-cz

1973. február 5.

siklóson megkezdődtek az előkészületek az idei - sorrendben immár a tizedik - várfesztiválra. a nagyközségi tanács látványos ünnepséget tervez a jubileumi eseményre. három napon át - június 8-án, 9-én és 10-én - a fuvószene veszi birtokába a híres végvár termeit, valamint a belső és külső várudvarokat.

/folyt.köv./

- 2 -

NA

bb.3./ diszkut....folyt./-a

az első nap az ifjúságé lesz: az uttörőzenekarok találkoznak egymással és a közönséggel. a második napot a kamaramuzsikának szentelik: fuvós kamaraegyüttesek és fuvósötösök versengenek majd a fesztiváldíjért. a harmadik napon kerül sor a várfesztivál kiemelkedő eseményeire: a legjobb hazai és meghívott külföldi fuvószzenekarok hangversenyére. az ünnepélyesen azok a magyar együttesek lépnek majd fel, amelyek az eddigi siklósi találkozókon fesztiválgótztesek voltak. ezek - érdekes módon - mind bányászzenekarok, mégpedig a mecseki szénbányák, a mecseki ércbányászati vállalat, a dorogi művelődési ház és a salgótarjániszbányák fuvóegyüttese. a külföldet a különböző európai fesztiválvárosok zenekarai képviselik majd. a siklósi várfesztiválok szép hagyománya, hogy minden alkalommal egy-egy új műalkotással gazdagodik a tenkes-alji nagyközség. az idén egy pompás diszkutat avatnak, gádor istván kossuth díjas szobrászművész alkotását, amelyet siklós főtéren helyeznek majd el. /mti/

bb.4. saljapin, caruso, rahmaninov évforduló a rádióban - a rádió zenei főosztályának 1973-as terveiből

1/nn/tr/a/-cz

1973. február 5.

gazdag komolyzenei programot sugároz a következő hónapokban a rádió. mint petur györgy, a zenei főosztály vezetője elmondta az mti munkatársának: február közepén saljapin születésének 100. évfordulóján emlékműsort készítenek, s ezt követően 14 napon át hallhatjuk a „saljapin összes felvételét”, című szovjet hanglezem-sorozat valamennyi lemezét. február 25-én a nagy olasz énekes, caruso születésének 100. évfordulója alkalmából idézik fel művészetét. egy másik sorozat caruso művészi pályájának fontosabb állomásait követi nyomon, eredeti hangillusztrációk segítségével. április elején a rahmaninov születésnapjának 100. évfordulóján ugyancsak nagyszabású reprezentatív összeállítás kerül a hallgatók elé. az ezt követő két hétben heti négy adásban rahmaninov szinte valamennyi műve felcsendül, s nem hiányoznak majd azok a hangfelvételek sem, amelyen a nagyszerű muzsikusként, mint pianista mutatkozik be.

/folyt.köv./

- 3 -

PA

bb.4./saljapin.....folyt./-a

márciusban jelentkezik a rádió immár hagyományos országos zenei műveltségi versenye, amelynek középpontjában az idén Kodály Zoltán élete és munkássága áll. a tíz részből álló sorozat március 18-án kezdődik. az egyéni döntők április 15-én, a csapatdöntők április 16-án lesznek. a kóruspódium évadzáró két hangversenyének dátuma: február 17-18-a, amikor a 6-os stúdió nyilvánosságára előtt a legjobban minősített kórusok közül 14 méri össze tudását, tehetségét.

április 24-én kezdődik a rádió zongoraversenye, május 11-én pedig már a győztesek koncertjét sugározzák. a zenei ismeretterjesztés, népművelés, a komoly muzsika népszerűsítésére az idén is meghirdeti a pro musica versenyt, amelyen külföldi rádióadók produkciói versenyeznek. az adások előreláthatólag ősszel kerülnek a közönség - zsűri elé.

a hangversenyközvetítések terve között szerepel komlóssy Erzsébet ária-estjének sugárzása február 26-án a VI.-os stúdióból. vezényel Oberfrank Géza. a zenei programot számos vidéki opera-hangverseny is kiegészíti. március 16-án Debrecenből a Nabucco felújítását kapcsolják és ugyancsak egyenesben közvetítik a magyar állami operaház, illetve az Erkel színház valamennyi bemutatóját, felújítását is. a szombat délelőtti stúdió-koncerteken számos vidéki együttes is lehetőséget kap a bemutatkozásra./mti/

..

bb.5. Kisz-fiatalok, vöröskeresztes aktivisták is segítik a budapesti kórházakban a kapcsolat fenntartását a betegek és hozzátartozóik között

1/vt/fk/zs/a/-cz

1973. február 5.

bár az influenza-járvány már csökkenő tendenciát mutat a fővárosban, a kórházakban a látogatási tilalmat további intézkedésig fenntartják. a hozzátartozók és az ápoltak közötti folyamatos kapcsolat megteremtésére azonban sokoldalúan igyekeznek a kórházakban lehetőséget biztosítani. a Péterfy Sándor utcai kórházban például önkéntes jelentkezés alapján kisz-fiatalok, nővérek, asszisztensek és adminisztratív dolgozók - segítik a portán az üzenetek, a kisebb csomagok továbbítását a címzetteknek az osztályokra. ugyancsak ők közvetítik a betegek üzeneteit, kéréseit is a látogatási idő alatt.

/folyt.köv./

- 4 -

b.5/ kisz-fiatalok....folyt./-a

az István-kórházban az ilyen jellegű feladatok többségét a helyi vöröskereszt szervezet aktivistái vállalták magukra. s így szinte reggeltől estig biztosítani tudják nap, mint nap a kapcsolatot a betegek és az irántuk érdeklődő hozzátartozók között. az István kórházban megerősítették azt a legutóbbi kórelőrelátást, amely szerint Budapesten visszavonulóban van az influenza-járvány. az utóbbi egy hét alatt ebben a gyógyintézetben a korábbinak több mint felével csökkent az influenza miatt beutalt betegek száma.

a járvány kezdete óta jelentősen megnövekedett a kórházak telefonforgalma. az osztályokon külön felhívták a figyelmet arra, hogy a telefonon érdeklődőknek adjanak megfelelő tájékoztatást. ez a feladat elsősorban a kezelőorvosra, az ügyeletesre és a nővérekre hárul./mti/

..

bb.6. zsugorodó fólia az élelmiszeriparban

1/jf/fk/ie/a/-cz

1973. február 5.

már nemcsak hus- és baromfiipari árukat csomagolnak ugynevezett zsugorodó fóliával, hanem olyan élelmiszeripari termékeket is, amelyek üvegekben vagy kisebb dobozókban kerülnek le az üzemek gépsorairól. a konzervipari kutató intézet munkatársai ugyanis megállapították, hogy a konzervüvegek 4-8-10 darab-ból álló, egységcsomagjai, olcsóbban szállíthatók, rakodásuk és kezelésük is egyszerűbb, s ezért érdemes a hullámpapírral dobozok és kisebb faládák helyettesítésére felhasználni az átlátszó, vékony műanyagot. leggyakrabban a polietilén fóliát használják fel, ezt a tisztai vegyi kombinátban nagy mennyiségben állítják elő. a gyártás során a fóliát hossz- és keresztirányban kifeszítik, majd a vékony hártyába burkolják a csomagolásra kerülő termékeket. ezután a fóliát hegesztik, majd hűtéssel, összezsugorítják, az üvegeket vagy konzervdobozokat tartalmazó csomagot megállapították, hogy tonnánként 500-600 forinttal lehet csökkenteni a csomagolóanyag költségeit az új eljárással. még gazdagosabbá teszi a zsugorfólia a felhasználását az, hogy az anyagmozgatás és a rakodás is egyszerűbb, hiszen nem kell külön-külön vesződni a raktárakban és a kereskedelemben a konzervüvegekkel.

a magyar konzervipar kecskeméti és debreceni gyárában egy-egy svéd berendezés üzemel már, és a külföldi licenc alapján a chinoin-ban gyártott csomagolóberendezés néhány példányát is sikerrel próbálták ki a konzerv, egységcsomagok, előállítására. a sikeres próbák után üzemszerűen alkalmazzák a módszert./mti/

..

KA

- 5 -

bb.7. vásárlás 1.3 milliárdért - gyorsjelentés az 1972. évi
könyvforgalomról

1/ro/tr/zs/a/-cz

1973. február 5.

a lakosság és a közületek 1972-ben kerekén 1.3 milliárd fo-
rintért vásároltak könyvet, ez 13 százalékkal haladja meg az
1971.-évi vásárlások értékét. a magyar könyvkiadók és könyv-
terjesztők egyesülésének piacutató csoportja által készített
gyorsmérlegből kitűnik, hogy a mintegy 6 százalékos kiskeres-
kedelmi felfutást a könyvforgalom növekedési üteme több mint
kétszeresen multa felül.

a könyvszakma 1972-ben az előző évinél 148 millió forinttal
magasabb forgalmat ért el, amiből 128 millió forint a lakosság, és
csupán 20 millió forint a közületek vásárlásának többlete. az
eredmény különösen azért kimagasló, mert a könyvárak nem e-
melkedtek. a forgalom növekedésében főként az játszott közre,
hogy a könyvkiadás egyre jobban igazodott kínálatával a
kereslethez, s tovább javult a propaganda-munka hatóköre és ha-
tékonyága. a keresletnek a könyv felé fordulásában feltehető-
en szerepet játszott az is - teszük hozzá a piacutatók -,
hogy egyes tartós fogyasztási cikkekben viszonylagos telítődés
állt be, s a családoknál így felszabadult összeget a házi könyv-
tárak gyarapítására fordították.

évről-évre nagyobb szerepet játszik a könyv iránti keres-
let erősödésében a lakosság iskolázottsági szintjének emelke-
dése, s különösen örvendetes az a tény, hogy a munkások közt
növekszik a könyvet vásárlók aránya, ami érezteti hatását
az országos könyvforgalomban.

egy 1967-ben végzett felmérés szerint a könyvesbolti vásár-
lók 14 százaléka volt munkás. a hasonló jellegű vizsgálódás
az elmúlt évben sokkal kedvezőbb eredményt mutatott. a kül-
városi boltokban a megkérdezettek 28 százaléka, a belvárosi
üzletekben a vásárlók 23 százaléka volt munkás. még kedvezőbb
az arány az önkiszolgáló könyvesboltok esetében, ahol minden
száz vásárlóból 37 fizikai dolgozó volt.

a jó eredményekben része van annak is, hogy az állami könyv-
terjesztő vállalat és a művelt nép könyvterjesztő vállalat nép-
művelő tevékenysége nem maradt a boltok falain belül. a művelt
nép az elmúlt évben a mai magyar irodalom népszerűsítése cél-
jából írók, kritikusok, színészek közreműködésével rendhagyó
irodalomórák sorát szerveztek vidéki városokban, s ujabban
„könyvpremierek”, formájában olyan ismeretterjesztő műfajt
is teremtettek, amely az írók részvételével még közelebb hozza
egymáshoz az olvasót és a művet. az állami könyvterjesztő
vállalat is nagy erőfeszítéseket tett rejtett tartalékainak
kiaknázására: tevékenységében különösen nagy figyelmet fordí-
tott az üzemekben működő könyvesboltokra. /mtl/

NA
- 6 -

bb.8. szocialista szerződés az építési határidők csökken-
tésére - fővárosi és komárom megyei szakemberek új kapcsolata

vid//a/-cz

1973. február 5.

a komárom megyei állami építőipari vállalat figyelemre
méltó szocialista szerződést kötött, „külső partnereivel”,
a tervezőkkel, a megrendelőkkel és a beruházókkal. az újsze-
rű kapcsolatok kialakításával elsősorban arra törekszenek,
hogy lerövidítsék az építési határidőket és növeljék a
termélelységet. együttműködési szerződést kötöttek többek
között a beruházások gondosabb előkészítésére a megyei be-
ruházási vállalattal. ennek eredményeként sikerült több fon-
tos létesítmény építését meggyorsítani. a tatabánya-újváros-
ban nemrég felavatott tizenhat tantermes általános iskolát
például fél évvel határidő előtt építették fel. a jelentős
időelőnyben nagy szerepe volt a beruházás alapos előkészí-
tésének, a pontos és gyors tervszolgáltatásnak.

a megyei építőipari vállalat több szocialista brigádja
a kedvező tapasztalatok alapján most együttműködési szerző-
dést kötött az építésgazdasági és szervezési intézet tudomá-
nyos titkárságával is. ezzel a kapcsolattal a szellemi kapaci-
tást bővíti a megyei vállalat. a tudományos titkárság közgaz-
dászati, mérnökei és matematikusai vállalták, hogy rendszere-
sen tájékoztatják a komárom megyeieket a legújabb kutatási
eredményekről, építési módszerekről és előadásokkal, szak-
könyvekkel, sokféle információval segítik a gyakorlati szak-
embereket. viszonzásul a megyei vállalat munkaterületet ad
az új kísérletek kipróbálására, a gyakorlati tapasztalatok-
ról tájékoztatja a fővárosiakat. bekapcsolódnak a tudomá-
nyos titkárság munkatársai a komép középtávu szervezésfej-
lesztési programjának a megvalósításába is. /mtl/

NA
- 7 -

bb.9.súlyosbító körülmény-e ,ha valamely bűncselekmény a-
dott időszakban elszaporodott ?

1/bc/tm/a/-cz

1973. február 5.

az egyik bírósági ügyben a tényállás szerint a vállalati munkásszálláson lakó 20 éves segédmunkás jelentős mennyiségű sört fogyasztott, szóváltásba került egy másik fiatal-emberrel, majd - bár munkatársai figyelmeztették - nagy erővel hasba is szurta őt, a sértettet nyomban kórházba szállították, s így sikerült az életét megmenteni.

az elsőfoku bíróság hét évi szabadságvesztést szabott ki, súlyosbító körülményként értékelve, hogy az emberélet elleni bűncselekmények évek óta elszaporodtak. a vádlott védője fellebbezésében ezt kifogásolta, arra hivatkozva, hogy mindenki csak a saját tetteiért felelős.

a legfelsőbb bíróság fellebbezés tárgyalásakor elvi állást mutatott rá arra, hogy ez a felfogás téves. a büntető törvénykönyv szerinti büntetésnek igazodnia kell a bűncselekmény társadalomra veszélyességéhez is. márpedig nyilvánvaló, hogy valamely bűncselekmény-fajta - így például az emberölés, a testi sértés, a garázdaság, vagy a hivatalos személy elleni erőszak - gyakorisága fokozza az említett bűncselekmények társadalomra veszélyességét. éppen ezért a társadalmi védekezést csak hatékony büntetések kiszabásával lehet biztosítani. ez pedig semmiképpen sem azonosítható azzal, mint na a vádlottat mások tetteiért vonják felelősségre, mert a szigorubb szemléletet a társadalom védelme kívánja meg. /mti/

--

- 8 -

bb 10. a kiskerttulajdonosok gépeltatása

1 jf/gk/ny 1e -cz

1973. február 5.

tovább javul idén a kiskerttulajdonosok gép-és felszerelés-ellátása. az agroker-vállalatok csehszlovák gyártmányu kistraktorokat árusítanak, idén csaknem 300-at kínálnak a vásárlóknak. a t-4k mintájú gépek eléggé drágák, de alkalmazásuk kifizetődő, ha a kiskerttulajdonosok társulnak, amire budapest környékén és az ország más vidékein is jó néhány példa van. a kistraktorok keskeny nyomtávolságúak, és kis sugaru körben is meg tudnak fordulni. a ,, mini vontatókhoz,, egész sor talajművelő eszköz vásárolható, például eke és kultivátor, valamint fűkaszák, permetezőgépek és pótkocsik. lehetőség van arra is, hogy ezeket a gépeket a helyi áfész-ek vásárolják meg, és - hozzáértő szakemberrel együtt - bérbe adják a kiskerttulajdonosoknak. a hermes szövetkezet a francia licenc alapján készített ,, terra,, kistraktort értékesíti, az elmúlt évinél nagyobb mennyiségben.

bőséges a kínálat a permetezőkből. idén 22.000 vár eladásra már a tavaszi hetekben, s később újabb szállítmányok érkeznek a raktárakba, úgyhogy egész évben zavartalan lesz az ellátás. több ezer d-2, dm-2 és permike várja a vásárlókat, s egyre népszerűbbek a p-65-ös permetezők is. az üzletekben máris lehet vásárolni külföldi fűkaszaló kisgépeket, szőlészeti-borászati felszereléseket. kelendők a metszőollók és más kertészeti felszerelések. ezekből az elmúlt évinél 20 százalékkal többet hoznak forgalomba. /mti/

--

bb 11. szabadszombatok az óvodáért - társadalmi összefogással létesítenek 125 személyes óvodát tatabányán

vid/ny -cz

1973. február 5.

a magyar gyapjufonó és szövőipari vállalat tatabányai gyár egységének fiatal dolgozói nemrégiben elhatározták, hogy több szabadszombaton is dolgoznak, s az ezért járó munkabérüket felajánlották egy új óvoda építésére.

a városi pártbizottság azzal a kéréssel fordult az üzemekhez, intézményekhez, hogy csatlakozzanak a gyapjufonó fiatal munkásainak kezdeményezéséhez és építésnek társadalmi összefogással egy 125 személyes óvodát. a felhívás nyomán valóságos mozgalom bontakozott ki a bányászvárosban: az üzemek kollektívái egymás után jelentik, hogy mivel járulnak hozzá a terv megvalósításához. a legtöbb helyen azt vállalták, hogy szabadszombaton is dolgoznak, s az így kapott munkabérrel segítik az építkezést. több üzem a fejlesztési alapból utal át jelentős összeget az erre a célra nyitott csekkszámllára.

/folyt köv/
7.50/ny

-9-

10/10

bb 11. szabadszombatok....folyt/ny

a megyei fémipari vállalat és a vízmű vállalat 100.000 - 100.000 forintot ajánlott fel. a hőerőmű dolgozói elhatározták, hogy társadalmi munkában felszerelik az óvoda teljes villamosberendezését. az aknamélyítők a földmunkáknál, az alapozásnál segítenek majd. a volán vállalat tízezer kilométernyi fuvarozással és negyvenezer forint értékű társadalmi munkával járul hozzá az építkezéshez.

a város üzemel, dolgozói eddig másfélmillió forintot ajánlottak fel az új óvoda építésére. így az idén már megkezdhetik a létesítmény tervezését, a jövő évben pedig az építkezést./mti/

bb 12. jól fejlődő munkásszövetkezetek - javuló helyi ellátás

i ol gk ie bh -cz

1973. február 5.

két éve annak, hogy a szövetség megkezdte előkészületeket az első munkásszövetkezeti szövetség megszervezésére, s napjainkban már csaknem 30 munkásszövetkezet, illetve munkásszövetkezeti áfész-szakció tevékenykedik. sikeres munkájukat új kereskedelmi létesítmények egész sora jelzi. a múlt év utolsó heteiben nyitotta meg kaput a csepeli munkások fogyasztási szövetkezetének abc-áruháza és a várpalotai „Thury György” munkásszövetkezet ruházati-ipar-cikk üzletháza. korszerű áruházuk van az ózdi munkásszövetkezeteknek is. az inotai szövetkezet eszpresszó, étel-miszer- zöldség-gyümölcs és husbultot nyitott.

a munkásszövetkezetek sok helyütt megoldják az üzemek dolgozóinak étel-miszerbevásárlási gondjait; bevezették az előrendeléses rendszert, s nem egy helyen a munkaadhoz viszik a tiszórait is. sokat javult az ellátás azokon a munkahelyeken, ahol a gyári öfét a munkásszövetkezet vette át; nagyobb a választék, s törekednek a kedvezőbb árak kialakítására is. az üzletpolitikával kihasználják a közvetlen beszerzésből adódó lehetőségeket: olcsóbb és szebb gyümölcsöt, különleges házi füstöltárakat szereznek be, kővetlenül a termelőszövetkezetektől és az áfész-ektől. a várpalotai szövetkezet például ma már a város ellátásában is jelentős szerepet játszik, több kis üzlete és nagyáruháza lévén./folyt. köv.

- 10 -

7.55 bh

Tololo

bb 12. /jól fejlődő ... folyt./ bh

régebben különösen ruházati cikkekből volt gyenge a várpalotai választék, amely városi színvonalra emelkedett a munkásszövetkezet áruházának megnyitása óta.

a fiatal munkásszövetkezetek eredményes tevékenysége nem kis mértékben köszönhető annak, hogy munkájukat támogatják a szakszervezetek és a tanácsok is. segítségük anyagiakban és erkölcsiekben egyaránt megnyilvánul, s ugyanilyen segítőkészséggel találkoznak az új kollektívák a szövetkezeti mozgalom részéről is./mti/

..-

bb 13. tanfolyam a programozott oktatásról

i ká bh -cz

1973. február 5.

a felsőoktatási pedagógiai kutató központ „programozott oktatás a felsőoktatásban”, címmel egyhetes bentlakásos tanfolyamot rendez víszegrádon. a tanfolyamon a programozott oktatás elméleti és gyakorlati kérdéseivel ismerkednek meg a résztvevők. a tanfolyamon, amely hétfőn kezdődött öt felsőoktatási intézmény 25 oktatója vesz részt./mti/

..-

bb 14. pannónia néprajztudósai zalaegerszegen tartják első konferenciájukat

vid ká bh -cz

1973. február 5.

a hajnadi pannónia mai országainak néprajztudósai 1973-ban, első ízben, zalaegerszegen tartják tudományos konferenciájukat. az „etnografica pannonica”, elnevezésű konferenciát a magyar tudományos akadémia kezdeményezte. a választás azért esett az egyre fejlődő zalai városra, mert az elmúlt években itt állították fel azt a jelentős hazai szabadtéri néprajzi gyűjteményt, amelyben már mintegy 50 objektum kapott helyet. az eredeti épületek és felszerelések híven tükrözik a nagykiterjedésű néprajzi tájegység, göcsej lakóinak múlt századi életét, népművészetét.

az egykori pannóniai területek - ausztria, jugoszlávia, csehszlovákia és magyarország - néprajza sokban hasonlít egymásra, a népművészet egyes ágai, a népszokások, s részben a népi építészeti is megegyeznek. az első nemzetközi néprajzi konferencia alkalmat ad a néprajztudósoknak, hogy megismerjék a magyar folklór hagyományokat, azok megőrzésének gyakorlatát, hazánk néprajzát és kicseréljék tapasztalataikat. az „etnografica pannonica”, ülésére 1973. szeptemberében kerül sor./mti/

..-

- 11 -

8.00 bh

Tololo

bb 15. huszezer négyzetméter alapterületű szárítószin épül az idén közép- és nyugat-dunántul téglagyáraiban

vid ká bh -cz

1973. február 5.

szárítószinek építését kezdték meg közép- és nyugat-dunántul téglagyáraiban összesen mintegy tízezer négyzetméter alapterületen. ezekben tárolják majd a kényes félkészárut, a nyerstéglát. a szabadtéri tárolás ugyanis számottevő minőségi romlást okoz, ami a gyártókon kívül a felhasználókat, az építőipari vállalatokat is sújtja.

a nyitott oldalú, palatetős, speciális téglaiipari raktárak könnyű vázszerkezetét szombathelyen, a középdunántuli téglai- és cserépipari vállalat központi műhelyében, állítják elő házilagos tervek alapján. egyenként ötszáz négyzetméteresek, sejtyszerűen egymáshoz illeszthető egységekből állnak.

az ősszel újabb tízezer négyzetméter szárító épül az országgrész téglagyáraiban. így a gyárakban előállított kétszáz millió téglának mintegy a fele tető alatt száradhat./mti/

bb 16. elítélték az enyingi rablókat

vid ká bh -cz

1973. február 5.

társtettesként elkövetett rablás és különös kegyetlenséggel elkövetett súlyos testi sértés miatt állt a székesfehérvári megyei bíróság fellebbezési tanácsa előtt drexler sándor 21 éves enyingi segéd munkás és nagy lajos 20 éves enyingi mezőgazdasági dolgozó. tavaly augusztus 11-én, a késő esti órákban megtámadták a süketnéma bedő istvánt, akiről tudták, hogy az előző nap kapott fizetést. ütlegelték, a földre rántották majd átkutatták zsebeit, de nem jártak szerencsével. ezután sorsára hagyták a megtámadottat, de elbujva figyelték, hogy mihez kezd. amikor látták, hogy a rendőrség felé veszi az utját, ismét utána eredtek, ütlegelték, a földre rántották, ismét átkutatták a zsebeit, s ezuttal 750 forintot találtak nála. elvették a süketnéma ember értéktárgyait is. a pénz után megosztották.

a székesfehérvári megyei bíróság fellebbezési tanácsa drexler sándort öt évi, nagy lajost négy és fél évi szabadságvesztésre ítélte. mindkettőjüket öt évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától./mti/

- 12 -

8.10 bh

Tololo

bb 17. három gabonaipari bázist alakítanak ki zala megyében

vid ká bh -cz

1973. február 5.

a zala megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat husszútávú fejlesztési programot dolgozott ki a gabonaipari tárolás és feldolgozás korszerűsítésére. eszerint a vállalat 3 gabonaipari bázist alakít ki a megyében: egyet zalaegerszegen, a másodikat nagykanizsán, illetve nagykanizsa térségében, a harmadikat pedig lentiben. ezeken a telephelyeken korszerű tároló silókat, malmot takarmánytáp-keverő és szárító üzemeket építenek. az új telephelyek kialakítása a zalaegerszegi új, 1000 vagonos gabonasiló építésével megkezdődött./mti/

--

bb 18. sok helyen volt köd - csuszósak az utak - a ferihegyi repülőtéren átmenetileg szünetelt a forgalom

i sb mm bh hgy

1973. február 5.

az óceáni légtömegek a hétfőre virradó éjszaka és hajnalban sokfelé sűrű ködöt okoztak. elsősorban a keleti és az északi országrészekben volt nagy a köd, sok helyen csak 50-100 méternyire lehetett ellátni. a ferihegyi repülőtér is sűrű köd borította, ezért a vasárnap éjszakai órákban kénytelenek voltak leállítani a forgalmat. hétfőn reggel négy malév-járat rostokolt kényszerű téltlenségben, s több külföldi gépet sem fogadhattak a sűrű köd miatt. többek között a berlini és a moszkvai repülőtér is várja budapest jelzését, mikor indíthatja az elmaradt járatokat. a meteorológiai jelzések szerint valószínűleg csak a késő délelőtti órákban oszlik el a köd, s válik így ismét fogadóképessé a ferihegyi repülőtér.

a budapesti közlekedési vállalatnak is gondot okozott a köd, a buszjáratok általában 10-15 perces menetrendi eltéréssel közlekedtek. a sűrű ködből az uttestre lecsapódó pára síkossá tette az utakat. a korábbi sózás miatt ugyanis most még érzékenyebb az utburkolat a nyirkosságra, mert a só hamar magába szívja a nedveséget, nyálkásodik. ezért hétfőn reggel sótlan homokkal szórták az utburkolatot. a köztisztasági hivatal mintegy 30 kocsi indított utnak, hogy elsősorban a budai hegyi utóbuszjáratok utvonalaikat hemokozzák.

a máv központi ügyeletétől kapott tájékoztatás szerint a vonatforgalom zavartalan, egyelőre nem okozott kiesést a köd. kevésbé lehetett elmondani ugyanezt a közúti közlekedésről, s indokolt ismét felhívni a gépkocsivezetők figyelmét arra, hogy a nyálkás uttest és a köd miatt a szokottnál is jóval óvatosabban közlekedjenek./mti/

- 13 -

Tololo

bb 19. vasuti balesetek

k sb gk bh hgy

1973. február 5.

ozsváth józsef 73 éves helyi nyugdíjas figyelmetlenül lépett a sínekre, s a hajdusámsoni vasuti átjáróban a személyvonat halálra gázolta.

a tapolca és sümeg között közlekedő tehervonat elütötte muzsi imre 24 éves lesenceistváni villanyszerelőt, aki a helyszínen meghalt. a balesetet az okozta, hogy muzsi imre szabálytalan helyen, a vágányok között tartózkodott./mti/

bb 20. egyetemisták népművelési gyakorlata szabályokban

vid ká bh hgy

1973. február 5.

a debreceni ~~nyiregyházi~~ és agrártudományi egyetem, a nyiregyházi tanárképző és mezőgazdasági főiskola, valamint az egrai tanárképző főiskola 30 hallgatója kezdte meg hétfőn tíznapos téli népművelési gyakorlatát szabócs-szatmár megyében. az egyetemisták 3-4 fős csoportokban nyolc település közművelődési tevékenységével ismerkednek meg oly módon, hogy közben ők is bekapcsolódnak a munkába. tapasztalataikról tanulmányokban számolnak majd be. az egyetemisták ellátásáról a helyi tanácsok gondoskodnak./mti/

Kossuth Lajos Tudomány Egyetem

bb 21. repedezik a hortobágyi szik

vid ká bh hgy

1973. február 5.

a hortobágyi és a környéki szikes, fehér földek jellemző tulajdonsága, hogy a hosszabb ideig tartó szárazság után kőkeményé szikkadnak és csaknem szabályos alakokban „cserepekre”, szakadoznak. olyan rések keletkeznek, hogy azokban az ember kezefeje is elfér. a megrepedezett talajfelszín a nyári forróságban gyakori látvány, de most télen is a kánikulát idézi a talaj a hortobágy egyes részein. a legidősebb pásztorok sem emlékeznek olyan télre mint az idei. a tél folyamán sem hó, sem eső nem hullott. december óta alig 1-2 milliméter csapadékot mértek./mti/

- 14 -

11.20 bh

Tó1210

bb 22. szövetkezeti husfeldolgozó enyingen

vid ká bh hgy

1973. február 5.

az enyingi áfész és a vörös hajnal termelőszövetkezet közös beruházással vágóhidat és husüzemet épített. az új szövetkezeti husfeldolgozó évente a termelőszövetkezetből és a háztáji gazdaságokból szállított 4200 sertést dolgoz fel. elsősorban töltelékárut készítenek enying és a környék ellátására. az enyingi husfeldolgozó hétfőn megkezdte működését./mti/

--

bb 23. baleset az utakon és a háztartásban

isb mm bh hgy

1973. február 5.

szabálytalanul haladt át az uttesten a viii. kerület bródy sándor utca és szentkirályi utca kereszteződésében kringer istván 51 éves budapesti segédmunkás s egy személygépkocsi elütötte. súlyosan megsérült. a mentők kórházba szállították.

a xii. kerületben az alkotás utca és a márvány utca kereszteződésében nem adott elsőbbséget a „j” jelzésű autóbusszal serbán miklós 37 éves budapesti autóbuszvezető és összeütközött egy személygépkocsival, amelynek vezetője gutyina istván 68 éves, valamint felesége 60 éves budapesti nyugdíjas súlyosan megsebesült. a mentők kórházba szállították, serbán miklós ellen a rendőrség eljárást indított.

a XXI. kerületben a 11. rákóczi ferenc ut 309 /a számú ház előtt egy autóbusz mögül lépett az uttestre szemán lászló 34 éves budapesti darus és egy személygépkocsi elütötte. a súlyosan megsérült férfit kórházba szállították.

álló jármű előtt lépett az uttestre szedő antal 70 éves nyugdíjas budapesti lakos az I. kerület tárnok utca 26 szám előtt, s egy személygépkocsi elütötte. súlyos sérülést szenvedett.

x x x

a xi. kerületben a ménési ut 63-65 számú házban füstmérgezés következtében meghalt lakásában szájer józsef 54 éves nyugdíjas, ugyanis bekapcsolva hagyta a villanyrezsót, amelytől az ágy és az éjjeliszekrény meggyulladt./mti/

--

- 15 -

11.55 bh

Tó1215

bb 24. a téglaiipar legnagyobb építkezése bátaszéken

vid ká bh hgy

1973. február 5.

a tolna megyei bátaszéken, egykori pusztá helyén már emelkednek a hazai téglaiipar legnagyobb beruházásának, a bátaszéki cserép- és vázkerámiagyárnak az épületeit. a beruházásra mintegy 430 millió forintot költenek. az új gyárban évente 50 millió cserepet és 100-110 millió kisméretű téglaegységnek megfelelő építkezési vázkerámiát állítanak elő. jelenleg 9 vállalat dolgozik az építkezésen, így az öt hajóból álló, huszezer négyzetméter alapterületű csarnoképületen, ahol a technológiai sorrendben együtt készül majd a cserép- és a vázkerámia a masszakészítéstől az égetésig. február közepén további öt vállalat kapcsolódik be az építkezésbe, szerelésbe. a hatalmas csarnok befejezéshez közeledik a két - egyenként 130 méter hosszú - alagukemence építése. a nyersanyaggyártási csarnokban olasz szerelők közreműködésével megkezdődött a gépi berendezések alapjának betonozása. az olaszországból, az ndk-ból és ausztriából vásárolt gépeket egyelőre műanyagátor alatt tárolják. épül a műszáritók falazata és utolsó szakaszához érkezett az egyagtároló betonozása. ez utóbbi 12 000 köbméter agyagkészlet befogadására lesz alkalmas. folytatják a bányanyitást kiskövesd irányában, ahol igen jó minőségű és rendkívül bőséges agyagot találtak./mti/

--

bb 25. eszperantó petőfi-ünnepség pécssett

vid kz bh hgy

1973. február 5.

pécs eszperantó csoportjai közös emlékünnepséget rendeztek hétfőn petőfi sándor születésének 150. évfordulója tiszteletére. a doktor sándor művelődési házban tartott ünnepélyen a szabó István uttörőház eszperantó szakkörének tagjai petőfi verseket, megzenésített költeményeket adtak elő. az emlékünnepség alkalmából könyvkiállítást rendeztek petőfi sándor műveinek nemzetközi nyelven megjelent kiadásaiból./mti/

--

bb 26. farkanna szőnyegkiállítása pécssett

vid kz bh hgy

1973. február 5.

a pécsi kisgalériában kiállítás nyílt hétfőn farkanna szőnyegtervező és szőnyegszövő munkáiból. a fiatal művész a bolyi áfész szőnyegszövő üzemét vezeti, ahol a tervei alapján készítik a szebbnél szebb, értékes szőnyegeket. a tárlaton szőnyegtervek, valamint perzsa, suda és gobelin technikával szőtt mintás gyapjúszőnyegek láthatók. a kiállítás három hétig lesz nyitva./mti/

--

- 16 -

12.50 bh

bb 27. ezerszemélyes étterem tatabányán

vid kz bh hgy

1973. február 5.

tatabánya-újvárosban hétfőn megnyitották komárom megye legnagyobb vendéglátóipari létesítményét, a 17 millió forintos költséggel kialakított ezerszemélyes éttermet. beruházási költségét a tanács, a belkereskedelmi minisztérium és a kristály vendéglátóipari vállalat közösen fedezte. a 2400 négyzetméter alapterületű létesítményben az önkiszolgáló éttermen kívül bistró és eszpresszó áll a lakosság rendelkezésére. a dolgozók munkáját mintegy 70 elektromos gép segíti. a tágas helyiségek és az italraktárak légkondicionáltak. az ételek többségét tíz forinton aluli áron kínálják./mti/

--

bb 28. huszonöt éve államosították a bauxit- és alumíniumtermelést

i bé pá 1e bh hgy

1973. február 5.

huszonöt évvel ezelőtt, 1948. február 6-án fogadta el az országgyűlés a bauxitbányák és az alumíniumipar államosításáról szóló törvényjavaslatot. ugyanakkor döntött az országgyűlés a gyártás egységes irányításáról és az üzemekben végrehajtandó egységes racionalizálásról is

ebben az időben a magyar bauxittermelés a világtermelés 15 százalékát adta, és ezzel Európában a második helyen állt. az akkori számok, a termelés adatai a maiakhoz viszonyítva rendkívül alacsonynak tűnnek. a bauxittermelés 478 ezer tonna, a kalcinált timföld 23 457 tonna, a kohóaluminiumé pedig 9 000 tonna volt évente, alumínium félgyártmányból pedig 4 700 tonnát állítottak elő. az egész alumíniumipar a bányákkal együtt 4 300 személyt foglalkoztatott, a mai csaknem 20 ezerrel szemben.

az államosítás után azonnal megkezdődött az óriási ütemű fejlődés. felépítették az almásfüzitői timföldgyárat, évi 100 ezer tonnás kapacitással, s már az első hároméves terv idején 15-szörösére nőtt az alumíniumgyártás, 12-szeresére emelkedett a timföld előállítás. egy idő után azonban energia-ellátottságunk a további termelésnövekedés gátja, akadálya lett. a bőséges bauxitkészlet és az energia-szegénységünk közötti ellentmondást oldotta fel a magyar-szovjet timföld-alumínium egyezmény, amelyet 1962. novemberében írtak alá. az egyezmény szerint - mint ismeretes - hazánk főleg a bauxitkutatást, a bauxitbányászatot és a timföldgyártást fejleszti. az előállított timföldet a szovjetunióba szállítjuk, ahol vízienergiával működő kohókban dolgozzák fel, majd visszaszállítják Magyarországra. a szovjetunióban előállított alumínium-tömbök feldolgozására felépült a székesfehérvári könnyűfémű, amely készárutermelésünk legfőbb alapanyag-bázisa./folyt. köv./

- 17 -

13.00 bh

bb 28. /huszonöt éve ... folyt./ bh

a magyar-szovjet timföld-alumínium egyezmény tíz éve alatt 67 százalékkal nőtt a kibányászott bauxit mennyisége, megkétszereződött a timföldtermelés és háromszorosára emelkedett az alumínium fémgyártmányok előállítására. - mennyiségi növekedés mellett jelentős minőségi változást is hozott a két ország közötti megállapodás, lehetővé tette a bauxitvagyonnal arányos méretű félkész- és kész-áruiparunk kifejlesztését, az egészséges szerkezetű hazai alumíniumipar kialakítását. ennek következménye, hogy az alumínium már nem hiánycikk, 1971-ben az egy főre jutó fogyasztás elérte a 10,3 kilogrammot.

a két ország között létrejött egyezmény újabb, további fejlődésnek nyitott utat. a kormány az alumíniumipar fejlesztését központi program rangjára emelte, s ennek célkitűzése szerint 1985-re bauxitból évi 3 millió tonnát, timföldből 830 ezer tonnát és alumíniumból 260 ezer tonnát állítanak elő. a jelentős többlettermelés megvalósításához tovább bővül a székesfehérvári könnyűfém-mű, az ajkai timföldgyár és kiemelt nagyberuházással három új bányát nyitnak Izamajorban, deákipusztán és halimbán. több termelési eredményt jelentősen növelik exportlehetőségeinket, ugyanakkor 1985-ig megnégyesítik a hazai felhasználást. segítségével tovább korszerűsíthetők az építkezések, a karosszériagyártás, a csomagolás egyaránt - a korszerű könnyűfém a távlati programok szerint betör az ipar valamennyi területére./mti/

bb 29. a belföldi szerkesztőség február 5-i híreinek jegyzéke 13 óráig!

ss bh hgy

1973. február 5.

1. felkészülés a szakmunkásképzés tanácsai hatáskörbe vételére
2. szolidaritási gyűlések
3. várfesztivál siklóson
4. a rádió zenei fősztályának tervei
5. kapcsolat fenntartása a betegek és hozzátartozók között
6. zsugorodó fólia
7. az 1972. évi könyvforgalom
8. a fővárosi és komárom megyei szakemberek új kapcsolata
9. súlyosbító körülmény-e....?
10. kiskert-tulajdonosok gépeltatása
11. óvoda tatabányán
12. jól fejlődő munkásszövetkezetek
13. tanfolyam a programozott oktatásról
14. néprajztudósok konferenciája
15. a dunántúli téglagyárakról

/folyt. köv./

- 18 -

13.10 bh

To 13.10

bb 29./a belföldi folyt./ bh

16. elítélték az enyingi rablókat
17. három gabonaiipari bázis
18. csuszósak az utak
19. vasuti balesetek
20. egyetemisták népművelési gyakorlata
21. repedezik a hortobágyi szik
22. szövetkezeti husfeldolgozó enyingen
23. balesetek
24. téglaiipari építkezés
25. eszperanto petőfi ünnepe
26. szőnyegkiállítás
27. étteremátadás
28. huszonöt éves a bauxit-alumínium termelés
29. hírjegyzék

--

bb 31. autóbuszok és teherautók karambolja szolnok közlekedésben

vid/ká/ny hgy

1973. február 5.

sérülésekkel végződött közlekedési baleset történt hétfőn reggel fél nyolckor szolnoktól nyolc kilométerre a tiszasülyi úton. nagy kálmán tiszasülyi lakos a 7-es volán gépkocsivezetője megállt az úton a menetrendszerű autóbusszal, hogy utasokat vegyen fel. mögötte közeledett egy tehergépkocsi, amelynek vezetője későn vette észre az álló autóbust, nekiütközött, majd a baloldali utpadkára csuszott. a koccanás után röviddel egy utassal sokkal zsufolt újabb autóbusz érkezett a helyszínre, a gépkocsivezető fékezett, de már nem tudta megakadályozni az összeütközést. a pintér zsigmond tiszasülyi lakos által vezetett autóbusz hátulról beleszaladt az álló járműbe, majd az árokba csuszott. a baleset következtében az autóbuszok utasai közül tizenheten megsérültek, közülük kettő - egyedül 17 éves és győri jános 17 éves kőtelki lakosok - állapota súlyos. a balesetet az idézte elő, hogy pintér zsigmond a sűrű ködben nem a látási viszonyoknak megfelelően vezette az autóbust. a rendőrség pintér zsigmondot letartóztatta. a karambol után néhány perccel még egy - szerencsére sérülés nélkül végződött - összeütközés történt az előző baleset közelében. a karambol miatt vesztgló egyik pótkocsis tehergépkocsiba hátulról beleszaladt egy szolnok felől érkező autóbusz. a balesetek ügyében a vizsgálat megkezdődött./mti/

13.35/ny

-19-

To 13.10

bb 30. időjárásjelentés

bh hgy

1973. február 5.

dél- és közép-európa időjárását nagy kiterjedésű leszálló légmozgású zóna határozza meg. ennek következtében az említett területeken változóan felhős, párás, sokfelé ködös az idő, helyenként ködszítalással. az óceáni enyhe, nedves légáramok a brit-szigeteken és a skandináv-félszigeten át a szovjetunió európai területe fölé áramlanak. így az említett területeken változóan, felhős, csapadékos, az évszakhoz képest enyhe az időjárás.

hazánkban vasárnap a tiszántul kivételével kevés felhő volt, több helyről 4-8 órás napsütést jelentettek. a tiszántulon erősen felhős, párás, helyenként ködös idő volt. egy-két helyen jelentéktelen mennyiségű csapadék hullott. a hőmérséklet napközben általában 3-8 fokig emelkedett, keleten a tartósan ködös helyeken minusz 1, plusz 2 fokot mértek. ma hajnalra plusz 2, minusz 5 fokig hűlt le a levegő. délelőtt nyugaton helyenként felszakadozott a felhőzet, keleten borult, párás, ködös idő volt. néhány helyről ködszítalást jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor nyugaton plusz 1, plusz 5 fokig emelkedett. a tartósan ködös helyeken csak minusz 2, 0 fokot mértek.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 3,5 fok volt, 3,5 fokkal magasabb, mint a 100 éves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet minusz 1, fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 775 mm, alig változik.

várható időjárás kedd estig: változóan felhős, párás, főként a hajnali és a reggeli órákban többfelé ködös idő, ködszítalással, egy-két helyen zuzmára képződéssel. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 0, minusz 5 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden a tartósan ködös helyeken 0 fok körül máshol kevéssel plusz 5 fok felett.

távolabbi kilátások péntek reggelig: megélénkülő nyugati széllel felhőátvonulások, kisebb esőkkel, később havasesővel. az időszak második felében már csak kevés helyen köd. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek minusz 3, plusz 3 fok között, legmagasabb nappali hőmérsékletek 0, plusz 6 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 20 százalékán várható.

a duna vízállása budapesten 155 centiméter./mti/

mérsékelt, változó mennyiségű szél.

- 20 -

13.35 bh

Tóth

bb. 37. koszoruzás sebes györgy emléktáblájánál

t vt/pá/ny hi hgy

1973. február 5.

születése 60.évfordulója alkalmából sebes györgynek, a spanyol nép fasizmus elleni harca hősi halottjának emléktáblájánál hétfőn koszoruzással egybekötött megemlékezést rendezett a magyar partizán szövetség a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjában. a himnusz hangjai után a volt harcostársak közül mályi vilmos méltatta sebes györgy életét, munkásságát, példamutató kommunista helytállását, bátorságát. a magyar partizán szövetség országos bizottsága nevében cséby lajos, az országos bizottság tagja, a spanyolországban harcolt magyar zászlóalj szervezője és első parancsnoka, valamint máday józsef volt spanyolországi önkéntes helyezte koszorut az emléktáblára. a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottságának képviselőjében boros béla, a xiii.kerületi kisz bizottság titkára és hajdu istván, a budapesti műszaki egyetem kisz bizottságának titkára koszoruzott. ugyancsak elhelyezték a kegyelet és hála virágait sebes györgy emléktáblájánál a családtagok, hozzátartozók nevében.

a kegyeletes megemlékezésen részt vettek többen a spanyolországban harcolt magyar önkéntesek, antifasiszták közül./mti/

bb 38. rekonstrukcióval új bánya - félidőben az oroszlányi 20-as akna bővítése

vid/kz/ny hgy

1973. február 5.

a vártnál gyorsabban növekvő energiaigények, és a jó minőségű szénre iránti kereslet kielégítése, továbbá több régi bánya kimerülése miatt 3 évvel ezelőtt megkezdtek az oroszlányi 20-as akna rekonstrukcióját. új mező bekapcsolásával 10 millió tonna 3700 kalória értékű szénre tesznek hozzáférhetővé. a beruházásnál hasznosítják a már kimerült bányák még korszerű berendezéseit. az új gépi berendezéseket, valamint a bányászati mélyépítési munkákat kivéve, saját erőből valósítják meg a beruházást. így a rekonstrukció költségei még a felét sem teszik ki egy hasonló kapacitású új bánya nyitási költségeinek. a 2 lépcsőben megvalósuló rekonstrukció a félidejéhez érkezett. leemélyítették a két függőleges aknát, elkészültek a föld alatti rakodók, megindult a bányabeli feltárás, felállítottak több külszíni létesítményt.

/folyt köv/
14.00/ny

-23-

Tóth

bb 38. / rekonstrukcióval....folyt/ny

a termelő munkahelyeken a legkorszerűbb technológiákat alkalmazták majd. ez az üzem lesz az egyébként is magas színvonalon gépesített oroszországi bányák között az egyik legkorszerűbb. 1975 végére tervezett teljes elkészülte után, a 20-as évek naponta 1800 tonna szenet ad majd. a rekonstruált bánya élettartamát 20-25 évre becsülik./mti/

--

bb 40. tovább bővül a magyar-indiai együttműködés - tíz közös téma az atomkutatásban

i bé/pá/ny 1e hgy

1973. február 5.

az országos atomenergia bizottság delegációja, dr. osztrovszki györgynek, az oab elnökének vezetésével a napokban Indiában tanulmányozta az atomenergia békés felhasználására vonatkozó együttműködés eddigi eredményeit és a bővítés lehetőségeit. ott-létük alatt újabb megállapodást írtak alá, amellyel kibővítették a tudományos témaköröket

a két ország 1961-ben kötött megállapodást az atomenergia békés felhasználásában történő együttműködésre. ennek keretein belül eddig rendszeresen kicserélték szakembereiket, dokumentációkat, új technológiai leírásokat küldtek egymásnak, és főleg a nukleáris fizika, a reaktorfizika, valamint a magkémia területén végeztek közös tudományos munkát. az atomkutatás és az ezzel kapcsolatos módszerek megvalósítása azonban az elmúlt 12 év alatt óriási fejlődést mindkét országban, így időszerűvé vált az együttműködés kibővítése. Indiában már működik egy atomerőmű, s rövidesen a másodikat is felavatják, s már tervezik a harmadik új, korszerű energiabázist. emellett széles körben alkalmazzák a mezőgazdasági termékek sugárzással történő tartósítását, s a növénynevelésben szintén sugárzással, új mutációkat állítanak elő. nálunk főleg az alap kutatások értek el igen magas szintet, s érthetően az indiai érdeklődés is elsősorban ezekre irányul.

a megbeszélések eredményeképpen most tíz témakörben határozták meg az együttműködést, ezek: a nukleáris fizika, a szilárdtest fizika, a rádióizotópok és azok alkalmazása, a reaktor fizika és technika, a magkémia, a sugarkémia, a radiobiológia, a nukleáris elektronika, a nukleáris módszerek alkalmazása a környezetvédelemben és a sugárforrások felüzemi felhasználása.

/mti/

--
-24-

14.05/ny

Tóth

bb 41. magyar-szovjet belkereskedelmi tárgyalások

kt fk bh 1e hgy

1973. február 5.

borsos László belkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével hétfőn kül- és belkereskedelmi szakemberekből álló küldöttség utazott Moszkvába a híradástechnikai cikkek importjának bővítésével kapcsolatos tárgyalásokra. /mti/

--

bb 42. költözik a technika háza

1 kg fk 1e bh hgy

1973. február 5.

a mtesz megkezdte a költözést a szabadság téri épületéből a Kossuth Lajos téri új technika házába és anker közeli helyiségekbe. a taggyűlések folyamatosan rendezkednek be új helyükön, és előreláthatóan február közepétől már a korszerű székházban zavartalanul folytatódhat a tudományos társulatok, egyesületek élete./mti/

--

bb 43 „varázs szem”, a vasuton

vid kz mné bh hgy

1973. február 5.

francia gyártmányú „varázs szem”, szerelését kezdték meg a Kálkápólna és Füzesabony közötti vasútvonalon. ez az ellenpárja a Füzesabony és Szihalom között már 1970-ben felszerelt hasonló berendezésnek. az előbbi a budapestről Miskolcra, az utóbbi a Miskolcra Budapestre közlekedő személy- és tehervonatok vasúti kocsijainak csapágymelegedését - ugynevezett „hőfutását”, - vizsgálja és jelzi. a berendezések által továbbított adatokat a Füzesabonyi állomáson lévő központ regisztrálja. a „varázs szemek”, a legkisebb rendellenességeket, például a csapágykopást is azonnal jelzik, s még azt is „megmondják”, hogy a mozdonytól számított hányadik kocsi, melyik oldalán hibás a csapágy. a műszer olyan érzékeny, hogy a testmelegét is érzékeli, de ennek ellenére téli fagyos, zuzmarás időben is kifogástalanul működik. még az idén hasonló berendezéssel látják el a Miskolc - Záhony közötti vasútvonalat. a Záhonyból érkező szerelvényeket demecserés a Nyírbogdány közötti szakaszon felszerelt berendezés ellenőrzi majd. a hibás vagonokat Nyírbogdányban kapcsolják le a szerelvényről./mti/

--

- 25 -

14.25 bh

Tóth

bb 44. tovább csökken az influenza-járvány a fővárosban
1 vt/tr/ny hi hgy 1973. február 5.

a fővárosi köjál hétfői tájékoztatása szerint a január 28 és február 4 között - az előző héthez képest - jelentősen csökkent az influenza megbetegedések száma. amíg például január 22-én mintegy 27.000 új megbetegedést jelentettek, 29-án már csak 15.500-at. szombaton, február 3-án mindössze 3.300 újabb esetről érkezett jelentés a fővárosi köjál-hoz.

az influenza-járvány fokozatos visszavonulására mutat az is, hogy amíg január 22-én 207 beteget szállítottak kórházba a köjál gépkocsijai, egy héttel később, 29-én 131-et, február 1-én 100-at, 2-án 92-öt, 3-án pedig 77-et.

csökkent az iskolai hiányzások aránya is: január negyedik hetének végén 11.7 százalék volt, február 3-án 7.9 százalék.

a budapesten eddig előfordult influenza-megbetegedések száma megközelíti a 240.000-et./mti/

--

bb 45. metszik a szőlőt tokaj-hegyalján
vid/kz/ny hgy 1973. február 5.

a tokaj-hegyaljai borvidéken hétfőn megkezdték a szőlő metszést. az idén mintegy 14.000 holdon kell ezt a munkát elvégezni. a tokaj-hegyaljai állami gazdasági borkombinát valamint a szőlészeti és borászati kutatóintézet ültetvényein kívül hozzáfogtak a metszéshez a szakszervezetek közösen telepített tábláin is. több mint ötszázan foglalatostkódtak hétfőn a nagyüzemi táblákon telepített kordonművelésű szőlőkben. a korábban kimondottan férfimunkának számító metszést most már nagyobb részt lányok és asszonyok végzik, akiket tanfolyamokon képeztek ki a munkákra. /mti/

--

14.30/ny

-26-

17.15.0

bb 46. vízszennyeződés a hernádon
vid ká mné bh hgy 1973. február 5.

február 2-én a hernádszurdoki gátör jelentette, hogy a hernád folyó felszínét kábult és döglött halak lepik el. a helyszíni vizsgálat megállapította, hogy a folyó vize erősen szennyeződött, ami azért is veszélyes, mert a vízállás rendkívül alacsony. a szennyeződés miatt azonnal leállították a felsődobszai vízművet, s a partmenti községek lakosságát értesítették a vízszennyeződésről. egyben megtiltották a folyóból kifogott halak fogyasztását.

a szennyezett víz hétfőre elérte a hernádnémeti-böcs közötti szakaszt. ezen a részen a nagyobb mélység miatt már bizonyos mértékig felhigult a szennyeződés koncentrációja. a laboratóriumi vizsgálatokkal eddig annyit sikerült megállapítani, hogy részben vasműi, részben pedig egyéb ipari szennyező anyag került a folyóba. az északmagyarországi vízügyi igazgatóság hétfőn elrendelte a gátró felnyitását, a felsődobszai és a böcsi zsilipek felnyitását. ezzel megszüntették a víz duzzasztását, s lehetővé tették, hogy a szennyezett víz mielőbb levonuljon./mti/

--

bb 47. elítélték az udvarias ,, álvót,,
vid fm bh hgy 1973. február 5.

Lerchner sándor 42 éves foglalkozás nélküli székesfehérvári lakos 1954. óta tíz alkalommal került összeütközésbe a törvénnyel. legutolsó szabadságvesztés-büntetéséből, - amelyet garázdaság és közveszélyes munkakerülés miatt kapott - 1971. májusában szabadult. munkátlan életre rendezkedett be, édesanyján élösködött, s ruháit adogatta el, hogy itálra jusson.

tavaly április 27-én bevetődött a székesfehérvári máv kulturotthonba. ott tartózkodott g.1. is, akit ittás állapota és hangoskodása miatt már nem szolgáltak ki. Lerchner azonnal ,, lehetőségét,, látott ebben, udvariasan karon fogta a dülöngélő embert, s közölte a bennlévőkkel, hogy hazakiséri apósát. az ,, álvó,, udvariassága azonban csak az első sötétebb utcárészletig tartott. ott bokán rugta az amugyis ,, ingatag,, lábakon álló embert, majd amikor az elesett, a földre szoritotta, s elvette tőle az igazolványtartóját. a sikeres ,, akció,, után elszaladt a helyszínről, majd később kivette az igazolványtartóból a részeg ember 960 forintját, az igazolványtartót pedig a benne lévő okmányokkal együtt eldobta.

a székesfehérvári megyei bíróság fellebbezési tanácsa Lerchner sándort visszaesőként elkövetett rablás és visszaesőként elkövetett közveszélyes munkakerülés miatt öt évi szabadságvesztésre ítélte./mti/

--
- 27 -

14.40 bh

17.15.4

bb 48. 465 tatabányai bányászbrigád érdemelte ki a szocialista címet

vid-kz szb hgy

1973. február 5.

az az évi feladatokat vitatták meg a tatabányai szénbányák szakszervezeti tanácsának hétfői ülésén. a szénmedence dolgozóinak ebben az évben 2,8 millió tonna szenet kell termelniük. bár ez nem több, mint amennyit a múlt évben kúdtak a felszínre, mégis nehéz körülmények között, a korábbinál nagyobb erőfeszítéssel tudják csak teljesíteni a tervet. új bányát ugyanis ebben az évben sem nyitnak, noha több régi bányában már kimerülőben van a szénvagyon. az előregedett bányákban egyre nagyobb küzdelmet folytatnak a tűz, a víz, a gáz és más természeti elemek ellen. a tanácsülésen ismertették azokat az intézkedéseket, amelyekkel igyekeznek urrá lenni a gondokon. szénmedencén belüli létszám átcsoportosításokra kerül sor, s a kimerülőben levő üzemek termelés kiesését más bányák dolgozói pótolják. a munkahelyek gépesítésére 18 millió forintot fordítanak. a sújtólégveszélyes bányákban a gumiszalagokat lángálló hevederrel szerelik fel. csak az utóbbi munkára 10 millió forintot költenek. nagy teljesítményű szivattyúkkal megkezdtek a szénmedence karsztvíz szintjének aktív és tervszerű csökkentését, hogy ezzel leejtő vegyék a váratlan vízbetöréseknek.

az ülésen ismertették, hogy befejeződött a bányászüzemekben a szocialista brigádok múlt évi munkájának az értékelése. 570 brigád versenyzett a megtisztelő címért, közülük 465 kollektív, illetve 6,860 brigád tag vállalásának a teljesítését ismerték el. a cím odaítéléséről a legtöbb helyen nagy felelősséggel döntöttek. több brigádot kizártak az elismerésből, mert vétettek a munkafegyellem ellen és megszegtek a biztonsági szabályokat. a brigádok a korábbinál nagyobb önállóságot kaptak tagjaik munkájának elbírálásához, és a jutalmak elosztásához is. /mti/

bb 51. kulturális delegáció utazott csehszlovákiába

i nn/mm szb hi szb hgy

1973. február 5.

hétfőn demeter sándornak, a kulturális kapcsolatok intézete elnökhelyettesének vezetésével magyar kulturális delegáció utazott prágába a csehszlovák-magyar kulturális munkatervi tárgyalásokra. /mti/

14.48/szb

-28-

KA 150

bb 39. Ötven éves a szovjet polgári légi közlekedés - aeroflot sajtótájékoztató

t sz/tr szb le hgy

1973. február 5.

a szovjet polgári repülés állandó tanácsa megalakulásának ötvenedik évfordulója alkalmából hétfőn a ferihegyi repülőtéren sajtótájékoztatót tartott alekszej kulevov, az aeroflot szovjet légitársaság magyarországi kirendeltségének vezetője. elmondta, hogy 1923 február 9-én hozták létre a kormány mellett működő tanácsot, amely a polgári légi közlekedéssel és egy légitársa-tal fejlesztésével foglalkozott. az ország első rendszeres repülőjárata 1923 nyarán indult moszkva és nyizsnyij novgorod között. a 420 kilométeres távolság megtételére akkor még 4 óra kellett. 1935-től a szovjet légi közlekedésben áttértek a hazai gyártmányú repülőgépek használatára. 1956-ban jelent meg a légiforgalomban az első tu 104-es lökhajtásos repülőgép. a szovjet légi közlekedés fejlődésében nemrég új szakaszt nyitott meg a világ első hangsebességnél gyorsabb szuperszónikus utaszállítója, a tu 144-es repülőgép, melynek óránkénti sebessége 2 500 kilométer. a kilencedik öt éves terv idején a szovjet repülőgépipar már sorozatban fogja gyártani az il 86-os 350 személyes légitársa-tot is.

a szovjetunió már a háború előtti évektől kezdve első helyen áll a világon légitársa-tainak hosszát tekintve, amely jelenleg mintegy 800 000 kilométer, ebből a nemzetközi útvonalak hossza 225 000 kilométer. a világ utaszállító forgalmának csaknem egyharmadát bonyolítja az aeroflot. 1971-ben 80 millió utast szállítottak, az idei tervük szerint már 105 millióan utaznak gépeikkel. a nyári időszakban naponta átlag 400 000 utas közlekedik aeroflot repülőgéppel. ezek a gépek európa, ázsia, afrika és amerika országába repülnek.

az aeroflotnak hagyományos és rendkívül széleskörű kapcsolatai vannak a malév-val is. nyáron az aeroflot heti 22 járata kapcsolja össze budapestet moszkvával, kijevvel és leningráddal. a malév is a legmodernebb szovjet repülőgépekkel korszerűsíti gépparkját, három tu 154-es repülőgépet vásárolt ebben az évben a 158 személyes repülőgépek augusztusban kapcsolódnak be légiforgalomban. a tu 154-es 950 kilométer sebességgel és három ezer kilométert repülhet leszállás nélkül. az első tu 154-es előreláthatólag a budapest-moszkva útvonalon közlekedik majd. /mti/

14.55/szb

29-

KA 150

bb 49. az üvegházakban megkezdődött az ideoi mezőgazdasági szőn - továbbra is hőtakaró nélkül telelnek a növények

1 jf tm 1e bh hgy

1973. február 5.

csak a dunántul déli és nyugati területei kaptak az elmúlt két hétben jelentősebb - 25-45 milliméteres - csapadékot, az alföldi megyéket elkerülte a nagyobb, kiadósabb havazás. az enyhe, napsütéses időjárás miatt hóbunda 3-4 nap alatt eltűnt, a hólélt felitta a talajt. ennek a mezőgazdasági üzemek szakemberei örülnek; korábban ugyanis attól tartottak, hogy miután a talaj felső rétege átfagyott, a csapadék nem jut le a növények gyökérzetéhez, illetve a talaj víztároló rétegeibe. a februárban szokatlanul erős felmelegedés miatt azonban felengedett a föld - ez általában csak márciusban szokott bekövetkezni, s így a hólé hasznosult, értékesült.

a növények áttelelése egyelőre zavartalan. a vegetáció természetesen még nem indult meg, - ehhez tartósan plusz 10 fokos hőmérséklet szükséges, - s az őszi vetések, nyugalmi állapotát, egyelőre nem zavarja meg semmi. nagy kérdés azonban, hogy a hőtakaró nélküli áttelelés hogyan befolyásolja majd a terméseredményeket; féltő, hogy a későbbben vetett és eléggé meg nem erősödött gabonákban kárt tesz a fagy. azt, hogy mennyire viseli meg a tél a növényeket, csak később tudják megállapítani, amikor megindul a vegetáció.

február elején a földek már nem néptelenek. országsszerte hordják a határba a műtrágyát. ugynevezett indító műtrágyaadagokat kapnak az őszi vetésű növények, amelyek fejlődésük következő szakaszában meghálálják majd az ásványi anyagokban gazdag vegyianyagokat. a gyümölcsös kertekben hozzáálltak a korona-kialakító metszésekhez, és a szőlőültetvényeken is metszik a tőkét. az üvegházakban ezekben a napokban újabb vetésre kerül sor, miután betakarították a legkorábban piacra kerülő hajtított paradicsomot, paprikát. a most elvetett növények a beérés után a télvégi-korlatavaszi zöltségkínálatot gazdagítják majd. az üvegházakban palántanevelésre is előkészítik a felszereléseket és a talajt. a fólia-alatti termesztők is felkészültek a szezonra.

amennyiben továbbra is enyhe marad az idő, a mezőgazdaság ideoi startja kedvezőnek ígérkezik; előbb indíthatják a gépeket, és az őszi vetésű növények fejlődése korán kezdődik meg./58/

- 30 -

15.00 bh

MF 135

bb.50. a nyelvtudás hasznosítása az iparban - háromnapos konferencia miskolcon

vid/fm/ok hgy

1973. február 5.

a magyar tudományos akadémia matematikai és alkalmazott nyelvészeti munkabizottsága, a tit országos idegennyelv- oktatási tanácsa és műszaki választmánya, valamint a miskolci nehézipari műszaki egyetem idegennyelvi lektorátusa rendezésében hétfőn háromnapos konferencia kezdődött a miskolci műszaki egyetemen a nyelvtudásnak és a nyelvészetnek az iparban történő alkalmazásáról.

a konferencián megjelent több mint száz hazai nyelvészen nyelvtanáron, valamint ipari szakemberen kívül hat országtól a szovjetunió, belgium, svájc - nyelvtudásai is résztvettek.

dr. simon sándor, a miskolci nehézipari műszaki egyetem rektora megnyitójában felhívta a figyelmet arra, hogy az egyre szélesedő külföldi ipari-gazdasági kapcsolatok, valamint a technikai forradalom szükségessé teszi a nyelvtudást. a legfrisebb külföldi információk csak ennek segítségével használhatók mind a gyakorlati életben, mind pedig a műszaki képzésben.

dr. kocsis józsef, a kohó- és gépipari miniszter első helyettese felszólalásában elmondotta, hogy a kgt-országok közötti munkamegosztás keretében husz év alatt hazánk mintegy huszezer műszaki dokumentációt vett át. a baráti országokban több mint háromezer műszaki szakember szerzett diplomát.

s nyelvtudás fontosságát misem bizonyítja jobban, minthogy a minisztériumban csaknem ezren foglalkoznak a nemzetközi együttműködéssel, az export-import feladatokkal

ipari, gazdasági tárgyalásokon ma már nélkülözhetetlen a világnyelvek ismerete - hangsúlyozta a miniszterhelyettes.

a konferencián hazai és külföldi előadók több mint hatvan előadáson foglalkoznak többek között a könyvtárak idegennyelvi szakkönyveinek és folyóiratainak számítógépes nyilvántartásával, a nyelvtudás népgazdasági jelentőségével. megvitatják a szaknyelvek kifejezésének azonos értelmezését. a terminológia kérdését, a műszaki-tudományos forradalom és a nyelvészet kölcsönhatását, továbbá a számítógépekre alkalmazott fordítás és kivonatolás jelentőségét./mt1/

15.30/ok

- 31 -

MF 1610

bb.52. két szombathelyi szocialista brigád szerződése

vid/kz/ok hgy

1973. február 5.

szocialista szerződést kötött hétfőn szombathelyen a máv járműjavító koppány és a vontatási főnökség petőfi szocialista brigádja. a két rokon munkaterületekben dolgozó munkáskollektíva a műszaki hibák megelőzésére, szervezettebbé tételére szövetkezett. a mozdonyokat üzemeltető és kisebb hibáit kijavító fűtőházi brigád a jövőben úgy adja át nagyjavításra a vasúti vonógépeket a járműjavítónak, hogy jelzi a leggyakoribb hibákat, egy-egy mozdony „gyenge pontjait”, a járműjavítóban így időben biztosíthatják a szükséges alkatrészeket, felkészülhetnek nagyjavításokra és a tipushibák ismeretében gyorsabban, kisebb költséggel javítják a különböző diesel mozdonyokat. az újfajta együttműködéstől, üzemszervezéstől a javítási költségek csökkentése is várható. a fűtőháziak viszonzásul szintén vélemények kapnak a járműjavítóbeli partnereiktől a nagyjavításon, fővizsgán áttesett gépekről. felhívják a figyelmüket mire ügyeljenek különképpen hogy tovább üzemképesek legyenek a mozdonyok.

a későbbiekben a járműjavító minden olyan vontatási főnökséggel felveszi a kapcsolatot amely a náluk javított dieseleket nagyobb arányban használja. ekkor igazodni tudnak az egyes fűtőházak speciális igényeihez, adottságaihoz, a helyi pályaviszonyokhoz, a szállítási profilhoz./mti/

bb.54. a lengyel kereskedelmi tanácsos hivatala

fk/h1/ok hgy

1973. február 5.

és az elektrim lengyel külkereskedelmi vállalat a lengyel kultúra helyiségében „közuti és ipari robbanásbiztos, valamint belső téri világítótestek”, témával foglalkozó kiállítást nyitott meg hétfőn. a kiállítás február 11-ig lesz nyitva, s naponta 10-től 17 óráig látogatható a lengyel kultúra helyiségében, budapest vi. kerület nagymező utca 15. szám./mti/

15.45/ok

- 32 -

NA 16²⁰

bb.53. az idén rendezik meg másodizben a győri költészeti biennálét - ülést tart a radnóti- emlékbizottság

vid/fm/ok hgy

1973. február 5.

a radnóti -emlékbizottság tagjai hétfőn győrről tartott ülésükön értékelték az 1972. évi munkát és megtárgyalták az 1973. évi feladatokat. megállapították, hogy 1972-ben kettős feladat határozta meg az ügyvezető elnökség munkáját: a költészetünk teljes képviselőivel való találkozók megszervezése, lebonyolítása, valamint az írószövetséggel közösen a felnőtt amatőr versmondók versenyének és a dunántúli költők tanácskozásának megrendezése.

a radnóti-emlékbizottság az 1972 évre meghatározott főprogramját teljesítette. azon vállalásának, hogy az élő költészet propagátora legyen a város/ban és erejétől függően - a megyében, igyekezett eleget tenni. a bizottság két évi működése azt bizonyítja, hogy létrehívása helyes volt; bizonyos alkalmakkor az ország figyelmét is a város kulturális élete felé fordította.

az ülésen jóváhagyott munkaterv szerint az idén másodizben rendezik meg a költészeti biennálét győrről, november 25-én kerül sor a felnőtt amatőr versmondók országos versenyére, majd november 26-án a művészeti díjak ünnepélyes átadására a kisfaludy színházban, amit irodalmi est követ.

a bizottság elhatározta, hogy 1973-ban hat alkalommal „vers a pódiumon”, címmel, a költészet alaposabb megismertetésére, a verset értők és kedvelők táborának növelésére irodalmi estet rendez a győri tanítóképző intézetben. ezekre az estekre költőket, előadóművészeket esztétákat hívnak meg, akiknek közreműködésével ismerkedik meg a közönség egy-egy költeménnyel nyírván bepillantást a költői „műhely”, titkaiba, és közben elszájtítja a korszerű verselemzés tudnivalóit is.

a bizottság az írószövetség javaslatára kapcsolatot teremt a szomszédos pozsonyi kerületben élő és alkotó írókkal, őket rendezvényeire meghívja és előkészíti avelük való találkozás győri programját.

a bizottság havonként író- olvasó találkozókat szervez - nem utolsósorban a megye falvaiban is.

a radnóti-kultusz ápolása céljából javasolják, hogy a magyar tudományos akadémia irodalomtörténeti intézetével közösen az év végén tudományos ülészakot tartsanak győrről, és ez alkalommal rendezzék meg a „radnóti a képzőművészetben”, című kiállítást./mti/

15.55/ok

- 33 -

NA 16²⁰

bb. 56. csehszlovák színművészeti delegáció érkezett budapestre

tr/rj hi hgy

1973. február 5.

hétfőn budapestre érkezett a cseh és a szlovák színházművészeti szövetség négytagú delegációja, hogy a magyar színházművészeti szövetség vezetőivel aláírják az 1973. évre szóló együttműködési szerződést. a delegáció tagjai olga skatova, nemzeti-díjas, a prágai nemzeti színház szólamancosnője, a cseh szövetség alelnöke: ján kákos, a szlovák nemzeti színház igazgatója, a szlovák szövetség alelnöke, lubomir pozivil kiváló művész, a prágai városi színház igazgatója, és oldrich vykypel, a brnoi drámai együttes vezetője. /mti/

bb. 57. madách-émlékezés a magyar-tudományos akadémián

gk/rj hi hgy

1973. február 5.

madách imre születésének 150. évfordulója alkalmából az akadémia irodalomtudományi intézete február 8-án, csütörtökön 15 órakor emlékülést rendez az akadémia felolvasó üléstermében. az emlékülés témái azokat a főbb kérdéseket ölelik fel a klasszikus drámairól életművéből, amelyekre az utóbbi évek kiterjedő kutatásai irányozták a figyelmet. nem csupán az ember tragédiája problémáival foglalkoznak, hanem madáchnak azokkal a drámáival is, /csak végnapjai, mózes/, amelyek az elmúlt esztendőben arattak sikert a hazai színpadokon.

az emlékülésen sőtér istván akadémikus megnyitója után keresztury dezső tart előadást „madách trilógiája a szabadságról”, címmel, majd hubay miklós mondja el „kortársunk, madách”, című referátumát. szabad györgy madách politikai felfogását értékel, németh g. béla pedig eszmetörténeti szempontból vizsgálja az életművet. a négy referátumot több korreferátum, majd vita követi. /mti/

15.50 rj

- 34 -

NA 16^{ve}

bb. 58. budapesti vezető egyházi személyiségek a városházán

tm/rj hi hgy

1973. február 5.

szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke hétfőn találkozóra hívta meg a budapesti vezető egyházi személyiségeket, akiknek az időszerű városfejlesztési kérdésekről adott tájékoztatót. az előadás utáni eszmecsereben felszóltak: dr. bánk józsef római katolikus megyés püspök, szamosközy istván református püspök, d. káldy zoltán evangélikus püspök, ferencz józsef unitárius püspök, továbbá dr. semptey lászló budapesti érseki helytartó, dr. seifert géza, a magyar izraeliták országos képviselőletének elnöke és berky feriz görögkeleti orthodox helynök.

a találkozón részt vettek: d. dr. ottlyk ernő evangélikus püspök, dr. horváth richárd templomigazgató, a budapesti katolikus papok békebizottságának elnöke, mag béla c. apát, az opus pacis ügyvezető igazgatója, dr. várkonyi imre kanonok, az actio catholica igazgatója és más vezető egyházi személyiségek.

megjelent miklós imre államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke és dr. trautmann rezső, a hmf budapesti bizottságának elnöke.

szépvölgyi zoltán tanácselnök az eszmecsere után fogadást adott a találkozó résztvevőinek. /mti/

bb. 55. felhasználható: 18.00 óra után:

magyar- finn barátsági est székesfehérvárott

vid/fm/rj hgy

1973. február 5.

a székesfehérvári magyar- finn baráti kör hétfőn a hazafias népfront székesfehérvári városi bizottságának klubjában, baráti estet rendezett. „ittthoni esték, kinti nappalok a nyelvtanulás jegyében”, címmel ponori thewrewk aurélné tartott előadást. /mti/

16.00 rj

- 35 -

NA 16^{ve}

bb.59. nemzetközi sikeres kodály-film

1 ro/pá/h1/ok -cz

1973. február 5.

moldován domokos - kodály zoltán emlékének ajánlott -, halálának halálával halsz , című rövidfilmjének forgatókönyve olasz nyelven megjelent romában az ungheria d, oggiban. a háromteteles rövidfilm forgatókönyvét a filmből való képsorok, fényképek teszik teljessé. a rangos, művészi módon tipografált baloldali folyóirat olyan magyar filmek forgatókönyvét publikálta eddig, amelyek itáliában díjat kaptak és be is mutatták őket. így például huszárik zoltán elégia, vagy a dory-makk szerzőpáros szerelem című művét. a folyóirat hagyományát folytatva került sor moldován rövidfilm-költeményének olasz nyelven való közreadására is, mivel a „halálának halálával halsz , 1971. októberében orvietoben maurizio-díjat az elmúlt év áprilisában a xxxiii. velencei biennálé első nemzetközi etnológiai és szociológiai venezia genti filmfesztiválján diplomát kapott. a nemzetközileg elismert alkotást csütörtöktől minden este 8 órakor a gorkijó mozi tartja műsorán./mti/

bb.60. alba domus lakberendezési áruház épül székesfehérvárott

vid/fm/ok -cz

1973. február 5.

háromszintes, korszerű lakberendezési áruház épül székesfehérvárott, a belvárosban, az országos domus-program keretében. a velence szálló szomszédságában felépülő alba domus áruházban egyszerre ötven lakószobát tudnak bemutatni korszerű körülmények között. a 4400 négyzetméternyi alapterületű áruházban nem csak butort, hanem a kiegészítő cikket - lakástextilt, világítási cikkeket - is megvásárolhatják a vevők. az alba domus felépítése negyvenmillió forintba kerül. az új áruház - amely tízmillió forint értékű árukészlettel rendelkezik majd - 1974-re készül el.

a székesfehérvári alba domus lapkővét hétfőn hajba kálmán, a fejér megyei tanács elnökhelyettese helyezte el ünnepélyesen./mti/

..-

felhasználható: 19 óra után!

bb.61. domby lajos festőművész kiállítása szegeden

vid/fm/ok -cz

1973. február 5.

a szegedi művészklubban hétfőn megnyílt domby lajos, hódmezővásárhelyen élő fiatal festőművész kamaratárlata. petri ferenc újságíró ismertette a kiállítás anyagát, tájképeket, csendéleteket és portrékat./mti/

1635/rj

- 36 -

NA 1710

bb.62. napirenden : az országgyűlés elmúlt évi tevékenysége - tájékoztató a büntető eljárásról készülő törvényjavaslatról

t pr/h1/ok -cz

1973. február 5.

apró antalnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, az országgyűlés elnökének vezetésével hétfőn a parlamentben értekezletet tartottak az országgyűlés tisztségviselői, állandó bizottságainak elnökei és a megyei képviselőcsoportok vezetői.

a tanácskozás résztvevőit apró antal tájékoztatta az országgyűlés elmúlt esztendői tevékenységének értékeléséről.

- az országgyűlés - hangsúlyozta apró antal - az elmúlt esztendőben tovább folytatta az új ciklusban megkezdett tevékenységét, - megfelelően a x. pártkongresszus céljainak - kiemelkedő törvényhozó munkát végzett, s ellenőrző funkciójában is jelentős tevékenységet fejtett ki. a képviselők sokrétű választókerületi munkája, a bizottságok és az országgyűlés felelősségteljes tanácskozásai, a hozott törvények és határozatok egyaránt hozzájárultak az államélet és a szocialista demokrácia fejlesztéséhez.

- az országgyűlés 1972-ben négy ülészakot tartott, s összesen hét törvényt alkotott. jóváhagyta az 1971-es zárszámadást és az ideai költségvetést, történelmi feladatot teljesítve módosította a népköztársaság alkotmányát, a szocialista egészségpolitika alapelveit összegezte az új egészségügyi törvényben, igazságszolgáltatásunkat fejlesztette tovább a bíróságokról, valamint a magyar népköztársaság ügyészségéről szóló két törvény, s a szocialista tervezés jelentőségét, szerepét, alapelveit kodifikálta a népgazdasági tervezésről alkotott törvény. az elmúlt esztendőben módosították az országgyűlés ügyrendjét is.

- a plenáris viták arról tanuskodnak, hogy a képviselők mélyrehatóan tanulmányozzák a ház asztalára került javaslatokat, ismerik azok helyi vonatkozásait, a választópolgárok észrevételeit, javaslatait. a vitákra az is jellemző, hogy a hozzászólók - az elmúlt esztendőben 124 képviselő vett részt a plénum tanácskozásaiban - nem csupán a különböző törvényjavaslatok egyik vagy másik rendelkezését elemzik, hanem szélesebb politikai alapon beszélnek az országos és a helyi tapasztalatokról, választói véleményéről, észrevételeiről. az egészségügyről szóló törvényjavaslat vitájában például gyakran visszatérő téma volt a bölcsődei és az óvodai hálózat fejlesztésének sürgetése, atáppénz-helyzet kedvezőtlen alakulása, s szóba kerültek az orvostika kérdései is. a népgazdasági tervezésről szóló törvényjavaslat vitája során pedig egyebek között a nagyobb takarékosagra való törekvés követelményét, a gazdaságosabb tervezést, az információgyűjtés jelentőségét hangsúlyozták a képviselők.

/folyt.köv./

- 37 -

17.00/ok

NA 1720

bb.62./napirenden ...2.folyt./ok

- az ellenőrzés sajátos parlamenti eszközeivel, az interpellációval számos alkalommal éltek a képviselők.

- az országgyűlési bizottságok az elmúlt esztendőben nagy gondot fordítottak az ülészek jó előkészítésére, a sokoldalú parlamenti vita kibontakoztatására, s arra is jutott idejük, hogy önálló napirendként ellenőrizzék a törvények és a jelentősebb központi intézkedések végrehajtását, tanulmányozzák a kiemelt népgazdasági ágak fejlődését, a lakosság ellátását, szociális, kulturális helyzetét. az ipari bizottság megvitatta például a szakmunkásképzésről szóló törvény végrehajtását, a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság a tanácsokról szóló törvény, gyakorlatba ültetését, tanulmányozta, a tervbizottság tárgyalta a beruházási fegyelem megszilárdítására és a népgazdasági egyensúly megteremtésére tett intézkedések tapasztalatairól. a kereskedelmi bizottság mérlegre tette a külkereskedelmi forgalom alakulását és az idegenforgalom fejlődését, a kulturális bizottság górcső alá vette az általános iskolák és a könyvtárak gondjait, a szociális és egészségügyi bizottság kereste az egészségügyi beruházások elhúzódásának okait. a mezőgazdasági bizottság foglalkozott az öntözés problémáival, a külügyi bizottság napirendre tűzte hazánk és a fejlődő országok kapcsolatainak elemzését, a honvédelmi bizottság megvitatta a közlekedésrendszert időszerű feladatait.

- a bizottságokban megvitatott témákhoz mintegy 400 javaslat, észrevétel hangzott el, s néhány nagyobb jelentőségű kérdés megoldása végett a bizottságok közvetlenül a kormányhoz fordultak. az állandó bizottságok ülésein legtöbbször vitatott, s most a megvalósulás stádiumában lévő témák: a gazdasági szabályozók köréből az eszközleltési járulék rendszerének felülvizsgálata, az ipar valamennyi szektorára érvényes, egységes bértáblázat kidolgozása, a szénbányászatban és a villamosenergiaiparban pedig a bérek alakulásának függetlenné tétele a nyereségtől. a képviselői munka támogatásáról nemrégiben megjelent kormányhatározat a jövőben tovább gyorsítja a bizottsági észrevételek és javaslatok megoldását, megválaszolását.

/folyt.köv./

- 38 -

17.05/ok

NA 17.05

bb.62./napirenden ... 3.folyt./ok

az országgyűlés elnöke a továbbiakban a képviselők választókerületi munkáját elemezte, majd elmondotta, hogy az országgyűlés az elmúlt esztendőben is folytatta nemzetközi kapcsolatainak ápolását, több hivatalos parlamenti küldöttséget és ez-mélyiséget fogadott és számos ország parlamenti meghívásának tett eleget. apró antal végezetül vázolta az idei terveket, elképzeléseket. elmondotta, hogy várhatóan a plénum elé kerül a büntető eljárásról, valamint a statisztikáról szóló törvényjavaslat, beszámol a minisztertanács tevékenységéről a kormány elnöke, hagyományosan a nyári ülészekon vitatják meg az 1972-es zárszámadást, s az év vége felé határozzák meg az államháztartás jövő évi pénzügyi prognózisát.

az országgyűlés elnökének tájékoztatóját követően élénk eszmecsere alakult ki a parlament „műhelymunka”, módszereiről, gyakorlatáról, majd dr. korom Mihály igazságügy-miniszter ismertette a tanácskozás résztvevőivel a büntető eljárásról szóló törvényjavaslat főbb vonásait.

a vitában felszólt: homor Imréné, Polyák János, Gáspár Sándor, Inokai János, Sándor József, Fekszti István, Priesz Olga, Kerkai Andorné, Oláh János, Szviridov Ivánné, Pap János, Szokola Károlyné, Dr. Orbán László, Dr. Pesta László, Gácsi Miklós, Varga Zsigmond, Szabó József és Daradics Ferenc országgyűlési képviselő./mt1/

bb.63. a belföldi hírek jegyzéke február 5-én 13 órától 18.00-ig

ok -cz

1973. február 5.

30. időjárás
 31. autobuszok, tehergépkocsik karambolja
 32. metropolitan művészek
 33. vendéglátóipari múzeum közlemény
 34. orvostörténeti múzeum közlemény
 35. megjelent a fáklya legújabb száma
 36. vízrendezés
 37. sebes György koszoruzás
 38. orosz lányi bányabővítés
 39. aeroflot sajtótájékoztató
 40. magyar-indiai együttműködés
 41. magyar-szovjet tárgyalások
 42. költözik a technika háza
 43. varázs szem
 44. influenza helyzet
- /folyt.köv./

- 39 -

17.55/ok

NA 18.05

